Anul V. Nrul 6 — Prețul unui exemplar 3 Lei — Timișoara 1 Martie 1931

Svastica Banatului

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub presidenția D-lui A. C. CUZA.

ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori Lei 160 | Pentru bănci și fabrici . . Lei 500
Pentru intelectuali . . . . „ 250 | Abonament de sprijin . . . „ 1000
Jugoslavia 260 Dinari | America 4 Dolari

Director-proprietar: ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: TIMIȘOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.

Rezultatul scrisorilor către plugari ale ministrului îmbrăcat în ițari.

Chinuit în truda lui zilnică, țăranul român, blând, îngăduitor și înțelegător al lucrurilor mari și mici, a răspuns întotdeauna chemărilor ce-i veneau de Patrie, pe care a servit-o conștincios.

In războі, a mers cu fruntea sus, cu însuflețirea plină de entuziasm și cu credință în Dumnezeu. Nici odată nu și-a precupețit, nici viața, nici avutul, când a știut că face acest lucru pentru bineie țării lui dragă. Și, întotdeauna a biruit, și biruința i-a fost răsplătită fără ca el să ceară vre-o răsplată. Răsplata biruinții, țăranul o vedea în Momânia Mare și dezrobirea fraților robiți. Nu la fel însă vedea Regele, loialul Rege Ferdinand I.

Regele Ferdinand I, a dat poporului său credincios, în special țăranului, drepturi egale (votul universal) tuturor cetățenilor și pământ (reforma agrară), celor ce au luptat.

Prin reforma agrară, țăranul a devenit un mic proprietar, stăpân al unei fâșii de pământ.

Perseverent în munca sa, cu scule și fără scule, impunându-și cele mai marl privațiuni, a reușit, cu răbdare și modestie, a netezi asprimile greutăților și și-a înjghebat pe mica moșioară, o mică, dar frumoasă gospodărie.

La început îi mergea bine și cu simpla sinceritate a iubirei sale de țară, își plătea regulat dările și-i mai rămânea și pentru economii.

Dar nevoile țării devenind din zi în zi mai mari, adică făcute mari de hienele politice ale guvernelor din trecut, s'au mărit impozitele și într'o bună zi țăranul s'a trezit că el muncește numai pentru impozite.

După acest necaz a venit altul mai mare, a venit seceta, s'a micșorat producția, și ca să poată face fâță datoriilor către țară, a trebuit să atace și economiile făcute până atunci și într'o bună zi, s'a pomenit că nu mai are decât moșioara.

Mulți din ei, descurajați, și-au părăsit moșia și au început exodul la orașe, unde ne găsind de lucru, au îngroșat rândurile șomerilor.

Majoritatea însă, a răbdat și a rămas lângă pământul lui, câștigat cu prețul vieții în război, însă, s'a înglobat în datorii la bănci, care de fapt sunt astăzi proprietarul acestui pământ.

Exsasperați de situația în care se aflau, țăranii, împuterniciți cu votul universal, au ascultat de plasul demagogic al pescuitorilor în apă tulbure, de glasul partidului jidovit național țărănesc și l-a adus pe acesta, în toamna anului 1928, la conducerea treburilor țării.

O scântee de lumină, care le dedea înbărbătare, licărea în ochii tuturor țăranilor orojosiți, văzând că la departamentul Agriculturei și Domeniilor, cel mai important departament pentru ei și pentru țara întreagă eminamente agricolă, a fost instalat cu mare pompă, un țăran: învățătorașul dela Topoloveni, îmbrăcat în ițari, Ion Mihalache.

Fără experiență în conducerea treburilor dela acest departament și mai puțin în conducerea treburilor țării, învățătorul dela Topoloveni, ajuns ministru de Agricultură în țara românească, în loc să caute o metodă practică pentru mărirea și valorificarea producției agricole, după șase luni dela instalarea sa ca ministru, le-a dat țăranilor ceia ce nu le trebuia, ceia ce ei știau mai bine, cu mult mai bine chiar ca ministrul, le-a dat zic, lecții de agricultură, — pe care el însuși, ministrul, le lua atunci, — prin scrisori.

Rezultatul acestor scrisori, se vede azi mai bine ca ori când. Dela un capăt la altul al țării, ogoarele nu sunt nici arate, dar pasă-mi-te, însemânțate.

Țăranul amăgit de demagogia celor în cari își puseseră toată increderea pentru întronarea unor vremi mai bune, nu-și mai ară azi ogorul, îl lasă să crească pe el buruiana și mărăciunii.

Acest lucru l-am constatat zilele trecute **venind** dela București. Nici trei la sută din ogoarele mănoase din vechiul regat, nu sunt arate.

Din punctul lor de vedere, acești harnici țărani români, cari dau astăzi două Kgr. de grâu pe o cutie de chibrituri, au dreptate să-și lase ogorul ne arat si ne însemânțat. Dar greșesc mult când cred că aceasta le va aduce vre-un folos. Din contră, o să aibă numai neplăceri în urmă, căci statul, fie că și ară sau nu ogorul, țăranul, va fi la fel impus la dări și mai mult; dacă anul acesta recolta nu a fost valorificată din cauza lipsei de nepricepere în astfel de materie a guvernului național-țărănesc, — care s'a dovedit bun numai la jaf în bugetul țării și în înstrăinarea, în schimbul șperțurilor, a bogățiilor noastre anumitor societăți străine jidovești, în slujba cărora stă întreg guvernul de aventură întitulat național-țărănesc, — nu acelaşi lucru se va întâmpla mâine, și această mâine e aproape. Poate chiar mâine, când conducerea țării va vi încredințată de iubitul nostru Rege Carol II, unor oameni capabili de a conduce, oameni pătrunși de simțul răspunderei față de țară și poporul român plugar. Acești oameni, sunt cuziști, de sub conducerea mult iubitului nostru profesor universitar și român întreg la suflet și simtiri, D. A. C. Cuza.

Numai cuziști vor fi în stare să întroneze ordinea, cinstea și legalitatea, în țara asta secătuită de celelalte partide politice, vândute jidanilor; căci cuziștii vin cu credința în Dumnezeu, să fie slujitori fideli Regelui și națiunei române stăpână în această țară bogată, dar prădată de jidani ș uneltele lor, cari formează celelalte partide politice.

B. V.

Conștiința ortodoxă.

Intâia Duminecă din post e *Dumineca ortodoxiei*, sărbătoarea de luminată bucurie a creștinătății, pentru biruința dreptei credințe asupra luptătorilor împotriva icoanelor.

Lupta contra icoanelor e un capitol dureros dar și măreț, în istoria vieții bisericești. Vrășmași înverșunați s'au ridicat împotriva cinstirii icoanelor în Biserica lui Hristos, cea „una sfântă, sobornicească și apostolească", după cum în vremile noastre caută să reînvie această dușmănie feluritele secte religioase, de astă dată în poporul de jos.

Pela începutul veacului al VIII-lea în imperiul bizantin, Leon al III-lea, Isaurul, a atacat patrimoniul scump al Bisericii icoanele sfinte, poruncind izgonirea lor din cult și din practica religioasă. Reprezentanții însuflețiți ai Bisericii și-au apărat comoara cu dârzenie. Lupta pentru și contra icoanelor a durat un veac și mai bine; până a închis ochii cel din urmă împărat potrivnic, Teofil. In numele fiului său, Mihail, ocupă tronul împărăteasa Teodora, la 842 Cinstitoare de biserică și de sfintele ei podoabe, cheamă în scaunul patriarhal pe Metodie mărturisitorul. In prezența împărătesei, sub protecția ei și în jubilarea poporului mult, chemat la praznic, patriarhul reașază în biserică, la locul de cinste, icoanele prigonite, atâta vreme. Și aceasta se întâmplă tocmai în Dumineca întâi din postul mare. De atunci Biserica o prăznuește ca zi de slăvire a ortodoxiei, adică a dreptei credințe.

Oricât de edificătoare sunt pildele de eroism religios din această vreme de luptă, și ori cât de mult prețuim sfintele icoane, ca simbol al pietății creștine și ca mijlocul de afirmare externă a sentimentului religios — de astă dată ne mărginim să accentuăm trebuința de a preface praznicul acesta de slăvire a ortodoxiei în *izvor de inspirație și de sporire a conștiinții ortodoxe*.

•

Conștiința omului e judecătorul treaz și neînduplecat al faptelor noastre. Iși are originea la acelaș izvor ca și ființa omenească. Se afirmă, ca o parte integrantă a firii noastre, de odată cu vârsta, la care își începe lucrarea judecata. De pe scaunul său de judecător lăuntric, conștiința apreciază în *prealabil* gândurile și intențiile noastre în raport cu legea morală, și judecă ulterior faptele săvârșite, ori merge *paralel* cu săvârșirea lor, răsplătind cu mulțumire, bucurie și mângăiere fapta bună și mustrând cu asprime pentru orice rău. O conștiință vinovată e iadul pe pământ; de urmărirea ei n'ai unde te ascunde și de pedeapsa ei nu poți scăpa. Chiar dacă izbutești să o adormi, să o taci să tacă pe o vreme, totuși izbucnește mai curând ori mai târziu.

Conștiința e bun sufletesc universal, aliata vieții omenești pe pământ pretutindenea; nu numai în palatele neamurilor civilizate, ci și în viața triburilor sălbatice din pădurile Americei sau câmpiile Australiei. Puterea de judecată între bine și între rău e înăscută firii omenești. Numai socotința de ce este bun sau rău; de ceeace este moral sau imoral, poate fi pervertită. Dar dreapta judecată a conștiinții, de a distinge între cele două domenii, rămâne neatinsă, pentrucă își are temelia și izvorul la Dumnezeu, care a așezataceastă *lege* în noi. Conștiința e glasul lui Dumnezeu în om

Intrucât conștiința se orientează după legea pozitivă, descoperită, după poruncile lui Dumnezeu, ea îmbracă caracterul *conștiinții religioase*. Și întrucât celor 10 porunci ale *legii*, cari normează raportul cu Dumnezeu și cu semenii nostri, se adaogă iubirea de vrășmași, îndatorirea la faptele milostivirii și desăvârșirea vieții, și conștiința

se inspiră din Evanghelia lui Hristos, ea se preface în *conştiinţă creştină*. Iar când principiile evanghelice sunt aplicate la faptele vieţii, în duhul de disciplină canonică orientală şi după poruncile Bisericii dreptcredincioase, *conştiinţa devine ortodoxă*.

Conştiinţa ortodoxă constitue elementul spiritual al fiinţei noastre de neam, alături de conştiinţa românească, cu care a crescut împreună deodată şi din aceeaş tulpină. Şi *nu pot fi despărţite fără să nu-şi peardă caracterul şi puterea de viaţă conştiinţa de neam*.

Pentruca să devină din nou, ceea ce a fost în trecut, conştiinţa ortodoxă: putere dominantă, vie şi activă, în viaţa individuală şi îndrumătoare a vieţii de obşte, în toate nuanţele ei de manifestare, ea trebue să-şi înoiască, să-şi învioreze puterea judecăţii, adăpându-se din izvorul veşnic şi nesecat al adevărului religios, pe care l-a păstrat cu sfinţenie întreg şi nefalsificat Biserica ortodoxă.

Să ne ducem conştiinţele, în această Duminecă a ortodoxiei, la fântâna cu apa vieţii. Din strălucita pildă a luptătorilor pentru icoane, să învăţăm a deveni însufleţiţi *luptători pentru Biserică*, având convingerea că dominanţa şi *strălucirea Bisericii ortodoxe e faima Ţării însăşi*.

Fiul credincios al Bisericii, o iubeşte şi îşi trăeşte viaţa împreună cu a „Maicii", care l-a renăscut duhovniceşte. „Cine nu are Biserica de mamă, nu poate avea pe Dumnezeu de tată".

Fiul adevărat este legat cu legătură indisolubilă de maica lui; i-se alipeşte cu credinţă, cu dragoste şi cu nădejde; îi mândru că-i aparţine; o apără împotriva vrăşmaşilor şi faţă de orice încercare de defaimare; se bucură de bucuriile ei şi suferă alături neajunsurile şi supărările ei.

Fiul Bisericii ortodoxe îşi pleacă urechea la glasul ei de chemare: „Fiule, dă-mi inima ta şi ochii tăi să păzească căile mele" (Pilde 23, 25,); Crede ceea ce crede această sfântă Biserică; observă prescrisele ei, respectă sărbătorile, participă la slujbele ei sfinte se roagă împreună cu ea; ascultă învăţăturile ei, se identifică cu aceiea şi trăeşte în duhul ei, din care se inspiră; se împărtăşeşte de harurile mântuitoare ale sfintelor ei Taine, cari i-au fost încredinţate spre chivernisire de însuşi Domnul Iisus Hristos, capul Bisericii, ale cărei mădulare suntem noi toţi.

In această şcoală se formează mentalitatea ortodoxă, se cristalizează conştiinţa ortodoxă. *O conştiinţă ortodoxă vie, trează şi activă e marea problemă ce se pune în vremile noastre, căci dela ea atârnă orientarea de viaţă a neamului nostru în mijlocul curentelor de tot felul, ce se încrucişează dârz, deasupra Pământului românesc.*

Arhim. P. Moruşca

Studenţii la sate

— Manifestaţia culturală dela — — Sânicolaul-Mare. —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sâmbătă în 21 II. a. c. studenţii Acad. Teologice din Arad, au aranjat o serbare cu caracter religios-cultural în fruntaşa comună Sânicolaul-Mare. Programul serbării a fost alcătuit din bucăţi-alese şi bine studiate. Vrednicii locuitori ai acestei comune, au primit cu multă simpatie studenţii Arădani. Seara la ora 9, în mijlocul unei săli archipline s'a început programul serbării, printr'un cuvânt de deschidere, rostit de stud. H. Vişoiu, care prin cuvinte bine simţite arată scopul urmărit de studenţii arădani, adecă desvoltarea spiritului religios, cultural şi naţional, atingând în tangentă şi pericolul sectar. Urmează apoi mai multe cântece executate cu multă precizie, sub măiastra conducere a profesorului At. Lipovan. Se remarcă îndeosebi „Altarul Mănăstirei Putna" de Porumbescu, Enani şi „Ţie" imn religios. A plăcut mult execuţia soliştilor: Anghel, Sasu, Rujan, Ţucudean şi Moţ u, precum şi declamările bine redate ale Dlor Nădăban, Margea şi Ungurean.

Programul bogat şi variat a primit o execuţie peste aşteptări. Incă o dovadă că la această Academie Teologică pe lângă intensiva muncă şcolară se depune un deosebit interes corului, care datorită apreciatului prof. At. Lipovan, se prezintă în condiţiunile cele mai bune. In cadrul acestei frumoase manifestaţii a fost sărbătorit cu mult entuziasm, prof. At. Lipovan, care prin atitudinea-i demnă şi munca depusă în slujba bisericii, a reuşit a câştiga simpatia tuturor consătenilor săi, cari au ţinut a da un accent mai înalt serbării, sărbătorind pe fostul învăţător de pe vremuri, care şi-a cucerit un loc de cinste în evoluţia maeştrilor muzicali din Banat. Programul luând sfârşit în aplauzele unanime ale spectatorilor a urmat dans, tineretul petrecând într'o atmosferă veselă şi prietenească până în zorii zilei. Duminecă dimineaţa la Sf. Liturghie corul studenţilor a dat răspunsurile liturgice, iar la priceasnă a predicat foarte frumos Diaconul, Ciurescu. La ora 12 în mijlocul unei manifestaţii de simpatie studenţii au luat trenul spre Arad. Am dori să vedem cât mai curând studenţii noştri teologi debutând pe scena teatrului din Timişoara.

Crăişorul.

Şega. Zilele trecute poliţia a descoperit în pivniţele cârciumarului Leo Rothhaum, un mare depozit de spirt negru. Dl inspector viticol Anastasiu, întrând în tratative cu numitul „perciunat" făcându-se că vrea să cumpere spirt, negru a fost dus de jidan în pivniţă unde avea câteva duzini de butoaie mari conţinând spirt de acest fel. In vreme ce inspectorul făcea târg, au apărut agenţii poliţiei, cari au făcut constatările de vigoare. Iată jidanul în adevărata lui realitate, „bun cetăţean" al României Mari.

INFORMAŢIUNI

Timişoara, duce recordul furturilor.

Nici unde nu se săvârşesc atâtea furturi, ca în Timişoara, care duce recordul în astfel de materie. Dela centru la periferie şi vice-versa, hoţii operează atât ziua cât şi noaptea, în voie, nestingheriţi de nimeni.

Poliţia înregistrează zilnic sute de reclamaţii în cazuri de furt, însă numai atât, le înregistrează, căci cât priveşte descoperirea făptuitorilor, nici vorbă. Aşa ceva constitue o problemă prea complicată pentru poliţia noastră, care îşi face conştiincios datoria numai atunci când e vorba de apărat pielea jidanilor, cari tremură şi trag obloanele întotdeauna când o mână de studenţi români îşi serbează o zi mare a lor, manifestând paşnic.

Ruşinea căzută asupra oraşului nostru, Timişoara, o poartă numai poliţia, care are comandant suprem în anul de graţie 1931, pe ministrul cu nădragi dela Interne, d. Ion Mihalache... siereacul...

*

Pârneava. Duminecă în 21 Februarie, a avut loc, în saloanele Casei Culturale a Industriaşilor, o serată dansantă cu program artistic, aranjat de *Soc. Principele Mircea*, pentru protecţia Mamei şi copilului. In programul acestei serbări au figurat numele unor distinşi intelectuali arădani, cari toţi şi-au dat concursul pentru buna reuşită a acestei frumoase serbări. Relevăm în special cântecele româneşti executate de D-şoara Virginia Şepeţean acomp. la pian de Dl Dr. Botiş, precum şi „Fata cu zestrea" tablou după Grigorescu de Dşoara Octavia Tămăşdan. Serbarea a avut un frumos succes moral, precum şi material.

Coresp.

Citiţi şi răspândiţi „SVASTICA BANATULUI"

Falşificatori de bani, prinşi în Caraş.

Săptămâna trecută, jandarmii din judeţul Caraş, au făcut o frumoasă captură: au descoperit şi arestat o bandă de 19 inşi — 17 bărbaţi şi 2 femei — cari se îndeletniceau cu falşificarea bancnotelor de câte o mie lei. Capul bandei şi principalul falşificator, Alexandru Peţa, care a învăţat acest meşteşug in închisorile ungureşti, al căror client a fost pe timpuri, ajutat de branconierii: Tănase Babici şi Ilie Sitaru, cari au procurat lui Peţa maşinele de presat şi culorile, a reuşit să falşifice 100 bucăţi hârtii de câte 1000 lei, însă, nefiind bine reuşite, au fost prinşi în momentul când voiau, prin ceilalţi complici ai lor, să le plaseze în circulaţie.

Rezultatul acestei încercări de îmbogăţire uşoară, care constitue o crimă făţă de stat, îi va costa pe principalii vinovaţi şi pe cei cari au căzut în plasa lor — complicii — libertatea pe 10 ani pe cari îi va petrece în temniţă şi amenzi pe care nu le vor putea plăti cu toată averea lor.

Ţărani! — feriţi-vă de asemenea lepre contagioase şi denunţaţi-i pe toţi aceia cari vor căuta să vă atragă pe această cale a crimei faţă de stat, periculoasă şi ruşinoasă pentru voi.

*

Soc. naţ. „Crucea Roşie" *a României, Filiala Timişoara, în ziua de 16 Febr. c. şi-a ţinut adunarea generală la care a luat parte un însemnat număr de doamne şi domni din elita românească.*

Din darea de seamă se vede, că filiala dispune de un fond de 2 280890 lei. In anul trecut s'a cheltuit 107818 lei, ca ajutoare ce s'au dat elevilor de şcoală ce au fost trimişi în colonii de vară spre recreiare,

*

Publicaţiune.

Primăria Municipiului Timişoara invită pe toţi agronomii din Timişoara, absolvenţi ai şcoalelor de specialitate, că până la 1. Martie a. c. să se prezinte la şeful sectorului Administrativ respectiv,

CINEMA:
CINEMATOGRAFUL CAPITOL.
Dela 28 Febr. 100% film sonor şi cântător.
DRAGOSTE DE ŢIGAN
După cunoscuta operetă a lui Franz Lehar. Admirabil film operetă sonoră cu cântece şi balete admirabile.
In rolurile principale:
LAWRENCE TIBBET — CATHERINE OWEN DALE
Cel mai mare bareton al lumei.
Metro-Goldwynfilm. — Oradea.
CINEMATOGRAFUL APOLO.
Dela 28 Februarie
LONDRA IN FLACĂRI.
Excelentă dramă din viaţa marelui războiu european.
In rolurile principale:
JOHN GARRIK — HELEN CHANDLER
Monopol: Astra cin. — Sibiu.

Tiparul Tipografiei Diecezane Aarad.